

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

वर्ष : २५ अङ्क : १४६ पृष्ठ : ४ बिर्तामोड वि.सं. २०७७ बैशाख १३ गते शनिवार (Saturday, April 25, 2020) नेपाल सम्बत् १९४० Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु. : ५/- भारतमा भाहः : ४/-

तक्षशिलाको सहयोग बिर्तामोड नगरपालिकालाई

बिर्तामोड, बैशाख १३। तक्षशिला एजुकेशन फाउण्डेशन बिर्तामोडले भ्रष्टाचारको विरुद्ध नगरपालिकाले स्थापना गरेको कोरोना संक्रमण रोकथाम तथा व्यवस्थापन कोषलाई ५१ हजार रुपैयाँ प्रदान गरेको छ।

फाउण्डेशनकी अध्यक्ष पूजा गिरी तथा प्रिन्सिपल श्रद्धा गिरी (बोहोरा)को अध्यक्षतामा बसेको बैठकको निर्णय अनुसार फाउण्डेशनका सञ्चालक दीपक गिरी र मनिष गिरीले बिर्तामोड नगरपालिकाका प्रमुख धुवकुमार शिवाकोटीलाई उक्त रकम हस्तान्तरण गरेका थिए। कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट बच्न सरकारले जारी गरेको लकडाउनको कारणले समस्या परेका

नागरिकलाई सहयोग गर्ने उद्देश्यले नगरपालिकाले स्थापना गरेको कोषमा सामाजिक उत्तरदायित्व स्वरूप उक्त रकम प्रदान गरेको फाउण्डेशनका सञ्चालक दीपक गिरीले बताए।

त्यसैगरी नेपाल शिक्षक महासंघ बिर्तामोड नगर समितिले ८ वटा विद्यालयबाट संकलित २ लाख ९० हजार ९ सय ५८ रुपैयाँ कोषलाई प्रदान गरेको छ। बिर्तामोडको देवी मावि, महेश्वर-रत्न मावि, मोहनमाया मावि, वीरअमरसिंह प्राविधिक मावि, सरस्वती मावि, साङ्गवेद संस्कृत मावि, लक्ष्मी आधारभूत विद्यालय र चरमधुप आधारभूत विद्यालयबाट रकम संकलन गरी हस्तान्तरण गरेको हो। महासंघका नगर अध्यक्ष युवराज केडेलले (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

आइसोलेसनका सबै वार्ड खाली

लक्ष्मी उप्रेती

काँकरभिट्टा, बैशाख १३। भ्रष्टाचार जिल्लामा सबैभन्दा बढी मेचीनगर नगरपालिकामा नोबल कोरोना भाइरस कोभिड-१९को संक्रमणको परीक्षण गरिएको छ। विश्वमा नोबल कोरोना भाइरस कोभिड-१९को संक्रमण बढ्दै जाँदा नेपालमा समेत यसको रोकथाम र नियन्त्रणमा सबै संयन्त्रहरू परिचालन गरिएको थियो। त्यही अनुसार भ्रष्टाचारमा समेत यसको रोकथामका लागि विभिन्न उपायहरू अवलम्बन गरिएको थियो।

स्वास्थ्य कार्यालय भ्रष्टाचारका महामारी रोग फोकल पर्सन तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति कक्षका सचिव जीवन चौलागाईंका अनुसार मेचीनगरमा १६ महिलासहित १ सय ३२ जनामा कोरोना भाइरसको एन्टीबडी परीक्षण गरिएको थियो। रयापिड डायग्नोस्टिक टेस्ट (आरडीटी) तथा पीसीआर विधिबाट परीक्षण गरेको हो।

त्यसैगरी भद्रपुर नगरपालिकामा ८८ पुरुष र ४ महिला गरी ९२, कनकाई नगरपालिकामा ८० पुरुष र ९ महिलागरी कूल ८९ र दमक नगरपालिकामा ७७ पुरुष र २३ महिला गरी एक सय जनाको परीक्षण गरिएको थियो। सबै जनाको रिपोर्ट नेगेटिभ आएको छ।

भ्रष्टाचार २१ वटा आइसोलेसन वार्डमा रहेका सबैको आरडीटी र पीसीआर नेगेटिभ आएपछि घर गइसकेका छन् भने अहिले भ्रष्टाचारको

आइसोलेसन वार्ड खाली भएको बताइएको छ। त्यसैगरी ३ सय ५० बेड क्षमताको क्वारेन्टाइनमा अहिले १३ महिला र १ सय ३३ पुरुष गरी एक सय ४६ जना सामुदायिक क्वारेन्टाइनमा रहेका छन्।

लागूऔषध प्रयोगकर्ताले हैरान

लागूऔषध प्रयोगकर्ता लकडाउन कार्यान्वयनमा समस्या बनेको र अहिले भ्रष्टाचारका सबै पालिकाहरूको मुख्य चुनौति भनेकै उनीहरूको व्यवस्थापन बनेको छ। यो कुनै एउटा पालिकाको मात्र समस्या नभएर भ्रष्टाचारका प्रत्येक पालिकाहरूको सामूहिक समस्या

बनेको मेचीनगरमा आयोजित छलफलमा सहभागी नगर प्रमुखहरूले बताएका छन्।

खुला सीमानाका कारण नेपालका विभिन्न स्थानबाट लागूऔषध सेवनका लागि भ्रष्टाचार आइपुग्ने उनीहरूको भनाइ छ। यसबाट सबैभन्दा बढी मेचीनगर नगरपालिका मार खेप्न बाध्य रहेको नगर प्रमुख विमल आचार्यले बताए।

नेपाल सरकारले कोभिड-१९ को संक्रमण फैलिन नदिन घोषणा गरेको लकडाउनलेसम्म उनीहरूलाई नछेकेको नगरप्रमुख आचार्यको भनाइ छ।

लागूऔषध सेवन गर्न नपाएपछि भ्रष्टाचारमा नभई काठमाडौँसम्मका धेरै प्रयोगकर्ताहरू काँकरभिट्टासम्म आउने गरेको उपप्रमुख मीना पोखरेल उप्रेतीले बताइन्।

कहिले डाक्टर त कहिले बिरामीको परिचय दिँदै लागूऔषध सेवनका लागि यति टाढासम्म आउने गरेका छन्। केही दिनअघिमात्र २ जना डाक्टरको परिचय दिँदै काठमाडौँबाट आएका र अनुसन्धानमा डाक्टर नभएपछि दुवैलाई पक्राउ गरी १४ दिनसम्म क्वारेन्टाइनमा राखेर पठाइएको इलाका प्रहरी कार्यालय काँकरभिट्टाका प्रहरी नायब उपरीक्षक राजेन्द्र पोखरेलले बताए।

लागूऔषध प्रयोगकर्ताले हैरान दिन थालेपछि अहिले मेचीनगर नगरपालिकाले मेचीनगर-८स्थित आदर्श माध्यमिक विद्यालय आयावारीलाई विशेष क्वारेन्टाइनका रूपमा अघि बढाएको छ। प्रदेशसभा सदस्य, नगरभित्रका तीनवटा पुनःस्थापना केन्द्रका सञ्चालकहरू, राजनीतिक दल, स्थानीय प्रशासनसंगको समन्वय र सहकार्यमा विशेष क्वारेन्टाइन सञ्चालनमा ल्याएर लागूऔषध प्रयोगकर्ताहरूलाई बुधवारदेखि उपचार गर्न थालिएको मेचीनगर नगरपालिकाको उपप्रमुख मीना पोखरेल उप्रेतीले बताइन्।

पहिलो दिन नै ६ जनाभन्दा बढीलाई क्वारेन्टाइनमा राखिएको थियो। पुनःस्थापना केन्द्रका सञ्चालकहरूले उनीहरूलाई परामर्श दिने, (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

अविवाहित युवतीले

क्वारेन्टाइनमै शिशु जन्माइन्

उदयपुर, बैशाख १३। उदयपुरबाट आएर ओखलढुङ्गाको रामपुरमा क्वारेन्टाइनमा बसेकी एक अविवाहित युवतीले मृत शिशुलाई जन्म दिएको छन्। मोलुङ गाउँपालिका-१की १६ वर्षीया अविवाहित युवतीले क्वारेन्टाइनमा बसेकै बेला बच्चा जन्माएकी हुन्।

क्वारेन्टाइनमा ल्याइएको युवतीको स्वास्थ्यमा बुधवार समस्या देखिएको थियो। केही समयपछि मृत शिशु जन्माएको गाउँपालिकाका सूचना अधिकारी गोपाल नेपालले जानकारी दिए। शिशुको मृत्यु भइसकेको र आमाको स्वास्थ्यमा थप समस्या देखिएपछि ओखलढुङ्गा सामुदायिक अस्पताल पठाइएको उनको भनाइ छ।

अघिल्लो दिन उदयपुरबाट आएको हुनाले क्वारेन्टाइनमा राखे भनेर ल्याइयो। भोलिपल्ट (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

रमजान पर्व आजदेखि

भ्रष्टाचार, बैशाख १३। इस्लाम धर्मावलम्बीहरूको महान् पर्व रमजान आज शनिवारदेखि शुरु हुँदैछ।

एक महिनासम्म चल्ने यो पर्वमा मुसलमान दिनमा निराहार बस्नुपर्छ। रोजा बस्न मुसलमानले विहान ३:४३ बजेबाट बेलुका ६:३६ बजेसम्म निराहार बस्नुपर्छ रोजा भनिन्छ। रोजाको समय दैनिक सूर्य उदाउने र अस्ताउने समयसँगै समयतालिका पनि परिवर्तन भइरहन्छ। रमजान उर्दू क्यालेण्डर अनुसार हिजरी संवत् १४४० हो भने रमजान महीना नवौँ महिना हो। रमजान महिनामा मुसलमानको सबैभन्दा ठूलो ग्रन्थ कुरान अवतरण भएको हो भने यो महिनामा अल्लाहको कृतज्ञता प्राप्त हुने विश्वास छ।

दान दिनु, गरीब र दीन दुःखीलाई सेवा गर्नु तथा जकात निकाल्नु यो महिनाको ठूलो विशेषता हो। रमजान

व्रत बस्न शुक्रवार साँफू मुसलमानले चन्द्रमा हेर्न आकाशतिर दृष्यबलोकन गर्ने र चन्द्रमा हेरेर रमाउने प्रचलन छ। विराटनगर सरौँचिया निवासी मोहम्मद अजादका अनुसार रमजान महिना हाम्रो लागि निकै महत्वपूर्ण हो र यो पर्वमा मुसलमानका पाँच आधारस्तम्भमा हज बाहेक सबै स्तम्भ पूरा हुनेगर्दछ। शरीरलाई चोखो राखेर मात्र रोजा बस्नुपर्छ।

कुलतमा लागेका मानिस एक महिना इमान्दारीपूर्वक रोजा बस्न सक्थे भने चुरोट, खैनी, गुटखा आदि पदार्थ खाने बानीमा परिवर्तन आउन सकिने अजादको भनाइ छ। त्याग, तपस्या र बलिदान सबै जोडिने यो पर्वमा मुसलमान रोजा बस्नुलाई गर्व मान्दछन्। नवाक, विरामी, घातक रोग लागेका र गर्भवती महिलालाई रोजा बस्न अनिवार्य छैन।

घाँस काट्दा मृत्यु

पाँचथर, बैशाख १३। पाँचथर मिक्लाजुङ-६ कन्याटार बस्ने ९० वर्षीय सुरेन्द्र राईको लडेर मृत्यु भएको छ।

आफ्नै घर नजिक रहेको वारीमा घाँस काट्ने क्रममा अचानक लडी करिब ६ मिटर तल फर्की बफारिदा राईको घटनास्थलमै मृत्यु भएको भनि स्थानीयले इलाका प्रहरी कार्यालय खान्जुङमा जानकारी गराएका थिए। घटनाको जानकारी पाउनसाथ प्रहरी टोली खटी गई कानूनी कारवाही भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाँचथरले जनाएको छ।

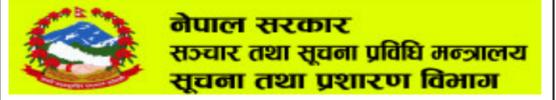
करणी गर्ने चार जना पक्राउ

मोरङ, बैशाख १३। सामूहिक जबरजस्ती करणी गरेको आरोपमा जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङले चार जनालाई पक्राउ गरेको छ।

गत माघ १५ गते राति बुढिगंगा गाउँपालिकाकी एक बालीकालाई जबरजस्ती सामूहिक करणी गरेको आरोपमा दुई जना १६ वर्षीय बालकसहित बुढिगंगा गाउँपालिका-६का १९ वर्षीय सन्देश लिम्बू र २१ वर्षीय टंके भन्ने कुमार राईलाई बैशाख १० गते पक्राउ गरेको हो। पक्राउ परेका चार जनाको सम्बन्धमा थप अनुसन्धान तथा कानूनी कारवाही प्रक्या अगाडि बढाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङले जनाएको छ।

सूचना

- निर्धारित मोलभन्दा बढी मोल लिई मालवस्तु विक्री गरी कालोबजारी गर्ने, अत्यधिक मुनाफा लिने, मालवस्तुको विचलन जम्माखोरी तथा कुत्रिम अभाव सिर्जना गर्ने, भुक्त्याई विक्री वितरण गर्ने जस्ता गैरकानूनी क्रियाकलापहरू नगरौं र नगराऔं।
- सार्वजनिक यातायात स्वच्छ प्रतिस्पर्धा कायम गरौं। आपसी सम्भौताका आधारमा आलोपालो प्रणाली (सिपिडकेट) लगाई उपभोक्ताहरूलाई ठगी गर्ने काम बन्द गरौं र गराऔं।
- सबै सामानहरूको अद्यावधिक मूल्य सूची पसलमा राखौं र तोकिएको मूल्यभन्दा बढी मूल्य नलिऔं। उपभोक्ताहरूले मूल्य सूची राखे नराखेको हेरी मूल्य भिडाई मात्र सामान खरिद गर्ने बानी बसालौं।
- कमसल तथा उपभोक्ताको स्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पार्ने वस्तुको उत्पादन, विक्री वितरण नगरौं र नगराऔं। उपभोक्तालाई भुक्त्याउने गरी वस्तुको नक्कल गर्ने, निम्नस्तरको वस्तु वा सेवालाई उच्चस्तरको भनी ढाँट्ने वा भुक्त्याउने, झुट्टा वा भ्रमात्मक प्रचारप्रसार गर्ने काम नगरौं।

लकडाउन: अपराध न्यून

आत्माराम राजवंशी

गौरीगञ्ज, बैशाख १३। कोरोना भाइरसको संक्रमण फैलिन नदिन नेपाल सरकारबाट लकडाउन गरिएपछि भ्रष्टाचारको दक्षिणी क्षेत्रमा हुने गरेका अपराधजन्य घटना नगन्य अवस्थामा पुगेको छ।

इलाका प्रहरी कार्यालयहरूमा प्रायः दिनैजसो उजुरी दर्ता गराउन आउने र दुवै पक्षलाई छलफल गराई मिलापत्र गराएर पठाइने प्रहरी कार्यालयहरू भने यतिबेला सुनसान छन्। उजुरी निवेदन लिएर आउने र न्याय पाउँ भन्दै प्रहरी कार्यालयहरूमा धाउनेहरूको भीडभाड देखिदै आएको संख्या अहिले लकडाउनपछि प्रायः शून्य छ।

ठाडो किटानी जाहेरी बाहेकका निवेदनहरू र सामाजिक न्याय र परामर्शका आधारमा छिन्नेफोने गर्ने स्थानीय निकायको न्यायिक समितिको मुद्दा दर्ता फाँटको रजिस्टर पनि यतिबेला उजुरीविहीन छ, खाली छ। गौरीगञ्ज गाउँपालिकाको न्यायिक समितिमा महिनामा न्यूनतम १०देखि १२ वटा उजुरी निवेदन आए पनि लकडाउन समयावधिमा कम छ।

न्यायिक समिति गौरीगञ्जकी सदस्य तथा वार्ड नं. ३ कि सदस्य हेमा आचार्यले लकडाउन पछि मौखिक रूपमा भैँभगडा र धरेलु हिंसाका घटना लिएर केही व्यक्तिहरू आए पनि फोन मार्फत सम्झाउने र मिलाउने कार्य भइरहेको बताइन्। कोरोना भाइरसको संक्रमणको

ब्रासले पनि समाजमा अपराधजन्य घटनाहरू नहुने गरेको उनले बताइन्।

लकडाउन अगाडि इलाका प्रहरी कार्यालय गौरीगञ्जमा दैनिक ५ वटा र इलाका प्रहरी कार्यालय गौरादहमा पनि १/२ वटा उजुरीका घटना दर्ता हुने गरेको प्रहरी कार्यालयहरूले जनाएका छन्।

लकडाउन भएपछि गौरादह क्षेत्रमा अपराधजन्य तथा धरेलु हिंसा जन्म घटना १/२ वटा भएको इलाका प्रहरी कार्यालय गौरादहले जनाएको छ। लकडाउन पश्चात अपराधजन्य घटना एउटा भएको र त्यसलाई छलफलको माध्यमबाट मिलाइने भए पनि धरेलु हिंसाका घटनालाई भने फोनको माध्यमबाटै मिलाइएको

इलाका प्रहरी कार्यालय गौरादहले जनाएको छ। इलाका प्रहरी कार्यालय गौरीगञ्जमा भने कुनै प्रकारका घटना दर्ता भएका छैनन्।

चैत ११ गतेदेखि बैशाख ११ गतेसम्म सरकारले लगाएको लकडाउनभरि गौरीगञ्ज तथा गौरादह क्षेत्रमा अपराधजन्य घटना दर्ताको विवरण शून्य छ भने सवारी दुर्घटना पनि भएको देखिँदैन। इलाका प्रहरी कार्यालय गौरीगञ्जका प्रहरी निरीक्षक गणेश भट्टराईले दिएको जानकारी अनुसार लकडाउन अघि सरदर दिनको ३ देखि ५ वटासम्म धरेलु हिंसाका घटना दर्ता भए पनि लकडाउन पछि एउटा पनि घटना दर्ता भएको छैन।

भैँभगडा, लेनदेन, कुटपिट, धरेलुहिंसा, ठगी मुद्दा, लागूऔषध, चोरी लगायतका घटनाहरू लकडाउन अघि अधिकांश दर्ता हुने गरेको प्रहरी निरीक्षक भट्टराईले जानकारी दिए।

सीमित स्रोत साधन र जनशक्तिको अधिकतम उपयोग गरी गौरीगञ्ज क्षेत्रको शान्ति सुरक्षा कायम राख्दै आएको भए पनि लकडाउनमा सुरक्षाकर्मी थपिएपछि शान्ति सुरक्षा गर्न अफ सहज भएको उनको भनाइ छ।

कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट आफू पहिले बाँच्नु पर्छ भन्ने कुराको हेक्का आम नागरिकमा भएपछि समाजमा त्यसप्रकारको अपराधजन्य घटनाहरू नभएको प्रहरी निरीक्षक भट्टराईको दावी थियो। लकडाउनको १ महिना अवधिमा नागरिकहरू घरमै बस्ने, अनावश्यक हिँडुल (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

प्रेस विज्ञप्ति

विश्वभर फैलिएको कोरोना भाइरस कोभिड-१९को कारण हाम्रो देश नेपाल पनि लकडाउनको अवस्थामा छ। लकडाउनको कारण देशभर भएको पनि एक महिना भइसकेको यस परिस्थितिमा काम गरेर बिहान बेलुका छक टाढाबग भोकभोकै हुनुपर्ने दिन आउन थलेको छ। लाजो मजदुरहरू आ-आफ्नो घर फर्किन कष्टकर पैदलयात्रा गरिरहेका दुष्परिणाम पनि सार्वजनिक भएका छन्। विशेषतः साना व्यवसायीहरू र व्यवसायमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विषयमा नेपाल व्यापार कर्मचारी संघ (UNICOME-Nepal) ले पटक-पटक विभिन्न सञ्चारमाध्यमहरूबाट सरोकार व्यक्त गरिरहेको कुरा यहाँहरूलाई अवगत छ। व्यापार क्षेत्रका कर्मचारीहरूका विषयमा उद्योग वाणिज्य संघ लसभारि र कम्पनीमा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई उनीहरूले खाईपाई आएको आधारभूत तत्व उपलब्ध गराईयोस्। यसरी मजदुर कर्मचारीहरूका सरोकारका विषयमा निर्णय लिँदा टेड युनियनहरूसँग समन्वय नगरी एकतर्फी ढंगले गरिएका कुनै पनि निर्णयहरू हाम्रो लागि अमान्य हुने कुरा यसै बिज्ञप्तिमार्फत अवगत गराउँदछौं। नेपालका सम्पूर्ण मजदुर संगठनहरूको छाता संगठन जोईण्ट ट्रेड युनियन महासंघ (JTUC) ले सरकार र उद्योग वाणिज्य महासंघ लगायत सरोकारवालाहरूलाई दिएका सुझावहरूलाई समेत बेवास्ता गरिएको प्रति समेत हाम्रो घोर आपत्ति रहेको छ। व्यापार क्षेत्रमा काम गर्ने कर्मचारीहरूका सम्बन्धमा तपशिल बमोजिमका मागहरू प्रस्तुत गर्दछौं।

तपसिल

१. व्यापार व्यवसायमा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई चैत्र महिनाको पुरा तलब तुरुन्त उपलब्ध गराइयोस्।
२. बैशाख महिनादेखि साना रिटेल पसलहरूले लकडाउन अवधिभर खाईपाई आएको तलबको आधा तलब उपलब्ध गराइयोस्। डि्लरमा काम गर्ने कर्मचारीहरू र कम्पनीमा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई उनीहरूले खाईपाई आएको आधारभूत तलब उपलब्ध गराइयोस्।
३. लकडाउनको यस विषयमा परिस्थितिमा पनि ज्यानको बाजी लगाएर काममा खटिएका सबै सेक्टरका कर्मचारीहरूलाई कोरोना भाइरस रोकथाममा प्रयोग गर्नुपर्ने सेफ्टीका साधनहरू उपलब्ध गराउन साथै पूर्ववत तलबसुविधा र जोखिममुक्त काम गरेबापत अतिरिक्त पारिश्रमिक उपलब्ध गराइयोस्।
४. व्यापार क्षेत्रका साना स्वरोजगार मजदुरहरूको दैनिकी कष्टकर बन्दै गएकोले त्यस मजदुरहरूलाई राहतको व्यवस्था गरियोस्।
५. लकडाउनको कारणले उत्पादन र विक्री वितरण ठप्प हुँदा ठूला उद्योग, मकौला र साना उद्योगहरू, सोल डिस्ट्रीब्युटर्स, साना डिस्ट्रीब्युटर्स, होलसेल पसलहरू र खुद्रा पसलहरू समेतलाई ठूलो व्ययभार पर्ने जाने भएकोले उत्पादन र विक्री वितरणमा लिएको ऋणको ब्याज छुट गर्न र कृषिजन्य उद्योगहरूको ऋण मिनाहा गर्न जोड्दर माग गर्दछौं।
६. देशको ठूलो वित्तीय क्षेत्र ओगटेको सहकारी क्षेत्रमा काम गर्ने कर्मचारीहरूको समेत दैनिकी कष्टकर बन्दै गएकोले सहकारीमा मार्केटिङ गर्ने कलेक्टरहरूलाई चैत्र महिनको बेसिक तलब र काम गरेको कमिशन, बैशाखदेखि लकडाउन भएरको सरकारले तोकेको न्यूनतम बेसिक तलब उपलब्ध गराउन हुन जोड्दर माग गर्दछौं।

गजेन्द्र पाँडेल
अध्यक्ष

मजदुर-कर्मचारीको तलब दिन युनिकमको माग

बिर्तामोड, बैशाख १३। नेपाल व्यापार कर्मचारी संघ (यु.न.क.) नेपाल लकडाउनको अवस्था मध्ये

व्यवसाय क्षेत्रमा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई तलब दिन माग गरेको छ।

संघका केन्द्रीय अध्यक्ष गजेन्द्र पौडेलले विज्ञप्ति जारी गर्दै यस्तो जनाएका हुन्। संघले व्यापार व्यवसायमा काम गर्ने कर्मचारीलाई चैत महिनाको पूरा तलब तुरन्त उपलब्ध गराउनुपर्ने, बैशाख महिनादेखि साना खुद्रा पसलले लकडाउन अवधिभर खाइपाइ आएको तलबको आधा तलब उपलब्ध गराउनुपर्ने, डिलरमा काम गर्ने कर्मचारी र कम्पनीमा काम गर्ने कर्मचारीलाई उनीहरूले खाइपाइ आएको आधारभूत तलब उपलब्ध गराउनुपर्ने माग गरेको विज्ञप्तिमा जनाइएको छ।

संघले विभिन्न वस्तुगत संघहरूले आफ्नो ढंगले निर्णयहरू गरेको हुँदा मजदुर कर्मचारीहरूका सरोकारका विषयमा निर्णय लिंदा ट्रेड युनियनहरूसँग समन्वय गर्न

अनुरोध गरेको छ। कोरोना भाइरसका कारण ३२ दिनयता व्यापार कर्मचारी र मजदुर बरोजगार बनेकोमा संघले उनीहरूका विषयमा राज्यले राहतको घोषणा गर्नुपर्ने माग राखेको छ। नेपालका सम्पूर्ण मजदुर संगठनहरूको छाता संगठन जोइन्ट ट्रेड युनियन महासंघ (जेटीयूसीसी) ले सरकार र उद्योग वाणिज्य महासंघलगायत सरोकारवालालाई दिएका सुझावहरूसँगै समेत बेवास्ता गरिएकोप्रति संघले घोर आपत्ति जनाएको छ।

लकडाउनका कारण उत्पादन र विक्री वितरण ठप्प भएको हुँदा ठूला उद्योग, मकौला र साना उद्योग, सानाठूला डिस्ट्रीब्युटर, थोक तथा खुद्रा पसल समेतलाई ठूलो व्ययभार पर्न गएकोले उत्पादन र विक्री वितरणमा लिएको ऋणको व्याज छुट गर्न र कृषिजन्म उद्योगको ऋण मिनाह गर्न संघले माग गरेको छ।

त्यस्तै, देशको ठूलो वित्तीय क्षेत्र ओगटेको सहकारी क्षेत्रमा काम गर्ने कर्मचारीको समेत दैनिकी कष्टकर बन्दै गएकोले सहकारीमा मार्केटिङ गर्न संकलकहरूलाई चैत महिनाको आधारभूत तलब र काम गरेको कमिशन, बैशाखदेखि लक डाउन अवधिमा सरकारले तोकेको न्यूनतम आधारभूत तलब उपलब्ध गराउन समेत संघले माग गरेको छ।

सामाजिक दूरीबाटै नियमित खोप

भनापा, बैशाख १३। लकडाउनका करण विगत एक महिनादेखि रोकिएको बालबालिकालाई लगाइने नियमित खोप आगामी आगामी आइतबारदेखि सञ्चालन गर्ने तयारी गरिएको छ। विश्वभर फैलिएको कोभिड-१९ को रोकथाम र नियन्त्रणका लागि गत चैत ११ गतेदेखि सरकारले गरेको लकडाउनका कारण देशभरिका बालबालिकालाई दिइने आधारभूत खोप सञ्चालन हुनसकेको थिएन।

यसरी नियमित रूपमा लगाइने खोप लामो समयसम्म रोक्दा भविष्यमा यसले ठूलो स्वास्थ्य दुर्घटना निम्त्याउन सक्ने भन्दै दुई हप्ताअघि नै स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले आधारभूत रूपमा लगाइने खोपहरू सामाजिक दूरी कायम गर्दै निरन्तरता दिन आग्रह गरेको छ।

अहिले विशेष समय भएकाले खोप लगाउन मन्त्रालयले नियम पनि बनाइसकेकाले कुनै पनि बहानामा खोप कार्यक्रम नरोक्न मन्त्रालयले सम्बन्धित

निकायलाई आग्रह गरेको छ। मन्त्रालयका बाल स्वास्थ्य तथा खोप सेवा विभाग प्रमुख डा. भुलक गौतमले बालबालिका जन्मदेखि १५ महिना पुग्दासम्म लगाउनुपर्ने सबै खोप अनिवार्य लगाउनुपर्ने भन्दै उक्त खोप सेवाबाट बञ्चित भए बालबालिकाको मृत्युसम्म हुनसक्ने जानकारी गराए।

नियमित खोप पहिरेको नै शुरु गरिएको सेवा हो, त्यसका लागि कुनै विशेष तयारी गर्नुपर्ने हुँदैन। मन्त्रालयले कम्तीमा तीनदेखि छ फिटसम्म सामाजिक दूरी कायम गरी खोप सेवा सञ्चालन गर्ने, स्वयमसेवकमाफ्ट टोलवासीलाई खोप लगाउन समय जानकारी गराउने, भीड नियन्त्रण गर्नेजस्ता मापदण्ड पूरा गरी काम गर्न आग्रह गरेको छ।

खोप लगाउन खटिएका कर्मचारी पहिलो चरणमा बालबालिकालाई खोप दिन हुने/नहुनेबारे पहिचान गर्नुपर्छ। यसरी खोपमा खटिने स्वास्थ्य कर्मचारीले अनिवार्यरूपमा कम्तीमा सर्जिकल मास्क, डिस्पोजेबल

ग्लोब्सको प्रयोग र शुरुमा तथा अत्यावश्यकतानुसार नियमित साबुनपानीले हात धुने व्यवस्था हुनुपर्ने मन्त्रालयले जनाएको छ। यसरी स्वास्थ्यकर्मीका लागि सबै सामग्रीको व्यवस्था सम्बन्धित स्थानीय तहले तयार गर्नुपर्ने छ।

मन्त्रालयका अनुसार हरेक वर्ष छ लाख २० हजार बालबालिकाले जन्मदेखि १५ महिनासम्म लगाउनुपर्ने अनिवार्य र निशुल्क खोप सेवा लिने गरेका छन्। यो अवधिमा उनीहरूलाई १२ वटा खोप लगाउनुपर्छ। ती सबै अनिवार्य खोप हुन्। काठमाडौं महानगरपालिकाले पनि नियमित खोप सञ्चालन गर्नकै लागि सम्बन्धित सबैलाई परिपत्र गरिसकेको छ। यसरी लामो समय रोखिएको नियमित खोप सेवा सञ्चालन गर्ने तयारी गरे पनि यसबारे नागरिकलाई जानकारी भने गराएको छैन।

कामपा शहरी जनस्वास्थ्य महाशाखाका प्रमुख नरेन्द्रबिनास बज्राचार्यका अनुसार सबै वडामा पत्राचार गरिसकेकाले सोही अनुरूप तयारी पनि भइरहेको छ।

कामपा जनस्वास्थ्य अधिकृत मञ्जु मास्केका अनुसार कामपामा करिब ७० हजार बालबालिकाले वार्षिक रूपमा नियमित खोप लगाउनुपर्ने छ। बिर्साडी, डिपीटी, पोलियो, दादुराजस्ता १२ प्रकारको खोप नियमित अन्तर्गत पर्दछ।

कामपा मात्रै होइन, काठमाडौं उपत्यकामा रहेका अन्य स्थानीय तहले पनि यी आधारभूत खोप सञ्चालन गर्ने तयारीमा लागेका छन्। मन्त्रालयले खोप सेवासंगै दीर्घरोगीको उपचार गर्न कुनै पनि बहानामा अस्पताललाई नपनिछन आग्रह पनि गरेको छ।

उता गौरादह नगरपालिका र गौरीगञ्ज गाउँपालिकाभित्र रहेका बालबालिकालाई खोप लगाउने कार्य शुरु गरिएको छ। कोरोना भाइरस संक्रमणका कारण गत चैत महिनामा रोकिएको खोप कार्यक्रम बैशाख महिनाबाट पुनः सञ्चालन गरिएको हो। गौरीगञ्ज गाउँपालिकाभित्र खोप लगाउने ८ सय ८ जना बालबालिका रहेका छन्।

बाणिज्य संघको पहलमा घर-घरमै खाद्यान्न

काँकरभिट्टा, बैशाख १३। लकडाउनको मौका छोपेर व्यापारीले दैनिक उपभोग्य सामग्रीमा मूल्यवृद्धि नगर्नु र उपभोक्ताले समेत सर्वशुलभ मूल्यमा उपभोग्य सामग्री प्राप्त गर्न भन्ने उद्देश्यले मेची उद्योग वाणिज्य संघ मेचीनगरले आफै घरदैलो अभियान शुरु गरेको छ। देशको विषम परिस्थितिमा उपभोक्ताहरूले खाद्यान्नको अभाव व्यहोर्नु नपरोस् र विचौलियाका कारण ठगिनु नपरोस् भन्ने उद्देश्यले पनि संघले यो कदम उठाएको हो।

ग्रामीण क्षेत्रका उपभोक्ताहरूलाई लक्षित गरेर संघले जिल्लामै पहिलोपटक यो अभियान शुरु गरेको दावी गरेको छ। संघले विभिन्न उद्योग र मिलहरूबाट खाद्यान्न सामग्री सोभै खरिद गर्ने र त्यसलाई प्याकेजिङ गरी हरेक उपभोक्ताको घर घरमा पुर्याउने लक्ष्यसहित अभियान शुरु गरेको संघका अध्यक्ष ऋषिराज तिमिनाले बताए।

पहिलो चरणमा मेचीनगरको १देखि ४ सम्मका वडामा पुर्याउने, त्यसपछि वडाम्बर ७ र १५ लगायत बजारको रहुँदैदेखि उठाइ रहेका उपभोक्ताहरू समक्ष पुग्ने अध्यक्ष तिमिनाको भनाइ छ। यसका लागि ५० टन चामल, ५ टन दाल २ /२ केजी सेलो र तोरी खानेतेल, १० हजार केजी आटा, १ सय टन आयोडिनयुक्त नुन भण्डारण गरिसकेको संघका उद्योग उपाध्यक्ष किशोर क्षेत्री कपिलले जानकारी दिए। लोड अनलोडमा खर्च कम गर्ने र त्यस बापत हुने खर्च बरु उपभोक्ताहरूलाई छुट दिने उद्देश्यले ती वस्तुको लोडअनलोड समेत संघका पदाधिकारीहरू आफैले गरेको बरिष्ठ उपाध्यक्ष मोहन निरोलाले बताए। बजारको पहुँच भएका क्षेत्रमा यो अभियान सञ्चालन नहुने संघको भनाइ छ।

तीन प्रकारको चामलको २०, २५ र ३० केजी, दाल २ र १ केजीसम्मका चिनी २ केजी सनफलावर र तोरी तेल आधा आधा लिटरका प्याकेजिङ गरी संघले हरेक दिन घर घरमा पुर्याए र विक्री गर्ने संचिव रविचन्द्र नेपालले जानकारी दिए। संघले आफ्नो लागत मूल्यमा प्याकेजिङ र हुवानी खर्च जोडेर सर्वशुलभ मूल्यमा ती खाद्यान्न विक्री गर्ने कार्यकारिणी सदस्य दीपेन्द्रराज पाण्डेले जानकारी दिए। पाण्डेका अनुसार प्याकेजिङ गरेका ती वस्तु टुकमा हालेर संघका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू आफै विक्री वितरणका हिड्ने अध्यक्ष तिमिनाले बताए।

विश्वभर आतंकका रूपमा रहेको नोबल कोरोना भाइरस कोभिड १९ को संक्रमण फैलन नदिन र नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकारले घोषणा गरेको लकडाउनका कारण सर्वसाधारणको दैनिकी सहज बनाउनका लागि संघले यस्तो अभियान शुरु गरेको हो। 'हामीलाई यी वस्तु बेचेर नाफा कमाउनु छैन र यो उद्देश्यका लागि पनि अभियान सञ्चालन गरेका होइनौं'- अध्यक्ष तिमिनाले भने- 'यो विषम परिस्थितिमा उपभोक्ता नठगिउनी बजारमा कालावजारी र खाद्यान्नको कृत्रिम अभाव नहोस हरेक उपभोक्ताले पैसा हालेपछि सर्वशुलभ मूल्यमा आफूले खोजेको खाद्यान्न प्राप्त गर्न सक्नु।'

संघले सोभै विभिन्न उद्योग र मिलहरूबाट खाद्यान्न खरिद गरेका कारण अन्य बजार मूल्यका तुलनामा यी वस्तुको मूल्य प्रतिकेजी १० देखि १५ रूपैयाँ कम गर्ने अनुमान गरिएको छ। यसअघि संघले विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिँदै आएको नोबल कोरोना भाइरस कोभिड १९का कारण देश लकडाउनका अवस्थाबाट गुञ्जिरहेको अवस्थामा मेचीनगर क्षेत्रमा खाद्यान्न तथा सागसब्जी आपूर्ति एवम् हुवानी कार्यमा संघमा सूचीकृत भएका सवारी साधनलाई घर-घरमा पुगेर सागसब्जी विक्री वितरण गर्न अनुमति दिएको थियो। अहिले संघले आफै खरिद गरेर आफै विक्री गर्न लागेको बरिष्ठ उपाध्यक्ष निरोलाले भनाइ छ।

आइसोलेसनका ...

स्थानीय प्रशासनले सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने र नगरपालिकाले खानापनिबन्ध सबै कुराको व्यवस्थापन मिलाउने गरी उनीहरूलाई ब्यहारा राखिएको हो। विशेष क्वारेन्टाइनमा खाने बस्ने उचित प्रवन्ध छ। उनीहरूलाई १४ दिनसम्म क्वारेन्टाइनमा राख्ने, त्यसपछि स्वास्थ्य परीक्षण गरेर थप प्रक्रिया अघि बढाउने छ। नगरप्रमुख आचार्यका अनुसार फारा वाहिर भए अभिभावकको जिम्मा लगाउने, ठूलै अपराध गरेको भए कानून बमोजिम कारवाही प्रक्रिया अघि बढ्ने तथा सुधार गुहमा बस्न चाहनेलाई सहूलियत रकममा बस्ने व्यवस्था मिलाइने छ।

पछिल्लो समय अन्य पालिकाहरूले समेत लागूऔषध प्रयोगकर्ताहरूलाई कुलुत्बाट छुटाउन विशेष क्वारेन्टाइनको व्यवस्था गर्नुपर्ने धारणा समेत अघि बढाएका छन्। विभिन्न ठाउँबाट आएर स्थानीयवासीलाई हैरान पार्ने गरेको सामुहिक पीडा नियन्त्रण गर्न सबै पालिका अघि बढ्नुपर्नेमा उनीहरूको जोड थियो। बिर्तामोड नगरपालिकाका प्रमुख धुवकुमार शिवाकोटी, भदपुर नगरपालिकाका प्रमुख जीवनकुमार श्रेष्ठ, कनकाई नगरपालिकाका प्रमुख राजेन्द्रकुमार पोखरेल, शिवसताक्षी नगरपालिकाका प्रमुख चन्द्रकुमार सेमाँ उपप्रमुख भोजकुमारी दाहाल, दमक नगरपालिकाका प्रमुख रोमनाथ ओली गौरादह नगरपालिकाका प्रमुख रोहितकुमार साहले लागूऔषध सेवकर्ता पछिल्लो समय टाउको दुखाईको विषय बनेको बताउँदै त्यसको न्यूनीकरणका लागि सबै एकजुट हुनुपर्ने बताए।

अपराधमा ९० प्रतिशतले कमी
नोबल कोरोना भाइरस कोभिड-१९को संक्रमण फैलन नदिन र नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकारले घोषणा गरेको लकडाउनको अवधिमा अपराधको संख्यामा फण्डे ९० प्रतिशतले कमी

आएको छ। चोरी, हत्या, लागूऔषध वैकिड कसुर, अभद्र व्यवहार, मानव बेचबिखन, ठगी, विधादिद सेवनलागायतका अपराधका घटनामा कमी आएको इलाका प्रहरी कार्यालय काँकरभिट्टाले जनाएको छ। लकडाउनका कारण सबैतिरको जनजीवन प्रायः ठप्प भएको र सबै आ-आफ्नै घरभित्र रहेकाले यस्ता अपराधिक गतिविधिमा कमी आएको अनुमान प्रहरी अधिकारीहरूको छ।

लकडाउन अघिको एकमहिना र पछिको एकमहिनालाई तुलना गर्दा इलाका प्रहरी कार्यालय काँकरभिट्टा मातहतका क्षेत्रमा केही अपराध नै नभएको र केहीमा फण्डे ९० प्रतिशतले कमी आएको प्रहरीको भनाइ छ। चैत ११ गतेदेखि बैशाख ११ गतेसम्म एक महिनाको अवधिमा इलाका प्रहरी कार्यालय काँकरभिट्टामा जम्मा ३ वटा मुद्दा दर्ता भएका छन्। कार्यालयको मुद्दा शाखाका अनुसार यो अवधिमा मृत अवस्थामा फेला, जबरजस्ती करणी उद्योग र भ्रुणिएर आत्महत्याको एक/एकवटा मुद्दा दर्ता भएका छन्।

लकडाउनको अघिको एकमहिनामा लागूऔषधका ६ वटा मुद्दा दर्ता भएपनि पछिल्लो अवधिमा शून्यमा भरिएको छ। फागुन ११ देखि चैत ११ गतेसम्म मानव बेचबिखन, भ्रुणिएर आत्महत्या, अभद्र व्यवहार, ठगी, पशुपन्छी सम्बन्धी तथा विप सेवनका मुद्दा उल्लेखीय रूपमा दर्ता भएपनि पछिल्लो एक महिनामा सबै शून्यमा भरिएको प्रहरी नायब उपरीक्षक राजेन्द्र पोखरेलले बताए। मानिसका गतिविधिलाई घर्भित्रै सीमित गर्ने गरिएका बेला विगतको भन्दा अहिले यस्ता घटनामा कमी आएको प्रहरी नायब उपरीक्षक पोखरेलको भनाइ छ।

लकडाउन ...

नगर्ने, साबुन पानीले हात धुने र आफू पहिले सुरक्षित हुनुपर्छ भन्ने चेतनाको विकास

भएको देखाउँछ- प्रहरी निरीक्षक भट्टराई भन्छन्- 'नागरिकले लकडाउनका पूर्ण पालना गरेदेखि कोरोनाको महामारीबाट सजिलै बच्न सकिन्छ।' गौरादह क्षेत्रमा लकडाउन अगाडि पनि सवारी दुर्घटना भयावह रूपमा नभएको र लकडाउन भएपछि सवारी दुर्घटना शून्यमा भएको अस्थायी ट्राफिक प्रहरी पोष्ट गौरादहका प्रमुख नारायणप्रसाद भट्टराईले जानकारी गराए।

ट्राफिक प्रहरी पोष्ट गौरीगञ्जका इन्चार्ज भोजराज चौलागाईँका अनुसार गौरीगञ्ज क्षेत्रमा लकडाउन अवधिमा सवारी दुर्घटना एउटा पनि नभएको जानकारी गराएका छन्। लकडाउन भएपछि सवारी साधन नचलेकाले सवारी दुर्घटना नभएको हो।

लकडाउन अघि गौरीगञ्ज क्षेत्रमा महिनाको सरदर सामान्य दुर्घटना ३ देखि ५ देखि सामान्य दुर्घटना भए पनि लकडाउन यता सवारी दुर्घटना शून्य रहेको चौलागाईँको भनाइ छ। लकडाउनमा पनि दिन रात नभनी ट्राफिक प्रहरीले यसक्षेत्रमा खटिरहेको र आम नागरिकलाई घरमै बसी अनावश्यक सवारी साधन प्रयोग नगर्न उनको आग्रह छ।

त्यसैगरी गौरीगञ्ज गाउँपालिका वार्ड नं. ६स्थित आठमौजा छोटी भन्सार कार्यालयले पनि लकडाउन अघि महिनाको लगभग ३६ हजारदेखि ८० हजार रूपैयाँसम्म राजश्व संकलन गर्दै आएको भए पनि लकडाउन यता राजश्व ठप्प छ। सरकारले कोरोना भाइरसको संक्रमण फैलन नदिन सीमा नाका सिल गरेसँगै यहाँबाट उठ्ने राजश्व संकलन ठप्प भएको आठमौजा छोटी भन्सार कार्यालयका नासु चिरञ्जीवी भुसाले बताए। जिल्ला अदालत फागामा पनि फाजदारी मुद्दा बाहेक देवानी मुद्दाहरूको थुनछेक बहस नभएको बताइन्छ।

अतिवाहित ...
बच्चा जो जन्मियो। समय नपुगी जन्मिएर होला शिशु खासै स्वस्थजस्तो थिएन- उनले भने- मृत शिशु प्रहरीको जिम्मा लगायौं र आमालाई यहाँको स्वास्थ्य संस्थामार्फत अस्पतालमा सिकाय गरिएको छ। क्वारेन्टाइनमा बच्चा जन्माउने युवतीलाई अहिले ओखलढुङ्गा

कोरोना भाइरस उपचार कोषमा रकम जम्मा गर्न आह्वान गरिएको सूचना

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (COVID-19) रोगको संक्रमणलाई फैलिन नदिन तथा सोको रोकथाम एवम् नियन्त्रणका लागि देहायको बैकमा 'कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोष' खाता खोलिएको हुँदा इच्छुक व्यक्ति तथा संघ-संस्थाहरूले सो खातामा रकम जम्मा गरी सहयोग गरिदिनुहुन आह्वान गरिएको व्यवहारा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ।

बैंकको नाम: राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक
शाखा: सिंहदरवार परिसर
खाताको नाम: कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोष
खाता नं. १९६००००९१०१

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

सस्तोमा घडेरी विक्री

भनापाको बिर्तामोड-१, देवी पञ्चकन्या प्लेटिङको उत्तरमा एक कठुआ आकर्षक घडेरी सस्तो मूल्यमा विक्रीमा रहेकोले खरिद गर्न इच्छुकले तत्काल सोभै सम्पर्क गर्नुहोला। मूल्य रु.४७ लाख मात्र।

सम्पर्क: ९८२३७२६९७९

आकर्षक घडेरी बिक्रीमा

भनापाको अर्जुनधारा-९स्थित कटहरडाँडामा कालोपत्रे पिच बाटोले छोएको ३६ फिट मुख भई पश्चिम फर्केको घरायसी तथा व्यापारीक प्रयोजनको लागि भिटाहरू एकमुष्ट वा टुक्रा गरी लिन चाहने व्यक्ति सम्पर्क राख्नुहोला।

नोट: जम्मा जग्गाको क्षेत्रफल ११ कठुआ

सम्पर्क: नरेश श्रेष्ठ (सो. नं. ९८४२६२४९५०, ९८१७०२१८५५)

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड. भनापा

मुपाल वृदाशोक
023-545402
9825952677
9825952680

पूजाचलने सवैजन्मा पुगी भ्याकुम सिस्टमबाट सफाई गरिन्छ ।

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

कविता

कोरोना भाइरस

न हास्ने बनायो न रुने बनायो
साबुन पानीले हात धुने बनायो !

जातै बैगुनि रैछ यो कोरोनाको
आफैमा छुवाछुत हुने बनायो !

रूघा लागोस् या घाँटी दुखोस्
शकाले गर्दा लका हुने बनायो !

बालक भनेन यसले बुद्धा भनेन
गाउँघर र शहर पुरै सुन्ने बनायो !

- कविता गौतम थपलिया

मुक्तक

बाहिरतिर निकिलेँ भन्यो डर जस्तो लाग्छ
शहर पनि सुनसानको बगर जस्तो लाग्छ ।

मै मालिक हूँ, घर बनाएँ जेल बनाएको हैन
अवेले आफैलाई आफू जेलर जस्तो लाग्छ ।।

- लक्ष्मी अच्युत ढुंगाना

गजल

रिचो भाडा देखा साथ आमालाई बाहाना चाहिन्छ
छोराछोरीलाई त रोइकराइ गरिसक्दा दुईमाना चाहिन्छ

कोभिड-१९को सन्त्रास भएको बेला
सरकारलाई सुरक्षाभन्दा जनताको खजाना चाहिन्छ

गरीब दुःखी मजदुरी गर्ने लकडाउनले भोकै रहँदा पनि
आफ्नो भोक सुत्ता भन्दा छोराछोरीको चाहाना चाहिन्छ

आमाबुबा पो छोराछोरीको निम्ति सर्वस्व त्याग्छन्
सन्तानलाई त आमाबुबाको मायाभन्दा
प्रेमिकाको दिवाना चाहिन्छ ।

- सन्जु निरौला

मुक्तक

मनभरिको माया, पोख्ने गाउँ छैन ।
कति लाग्छ देखाउँछे, जोख्ने ठाउँ छैन ।

तिमीमय हुनलाई खै के के गर्नुपर्छ ?
तिम्रो मन दुखाई मेरो जित्ने दाउ छैन

- पवन राजवंशी

पुस्तक समीक्षा

मस्तिष्क नियन्त्रणका वैज्ञानिक आधार

रत्नबहादुर बस्नेत

नेहरुको टिप्पणीबाट १० वर्षसम्म भुटानको जेलमा मस्तिष्क नियन्त्रण प्रविधिद्वारा दिइएको निरन्तर यातनासँगसँगै एकान्त कारावासमा राखिएका व्यक्ति टेकनाथ रिजालको पीडा कति भयानक थियो होला भन्ने कल्पना गर्न सकिन्छ ।

भारतीय वैज्ञानिक तथा लेखक डा. अरुणकुमार सिंहद्वारा लिखित अनुसन्धानमूलक पुस्तक हो- मस्तिष्क नियन्त्रणका वैज्ञानिक आधार । यसको अंग्रेजी संस्करणलाई मुक्तिनाथ घिमिरेले नेपालीमा अनुवाद गरेका हुन् । श्रीमति कौशला रिजालद्वारा प्रकाशित यस पुस्तकमा भुटानमा भएका अमानवीय वैज्ञानिक अभ्यासका विषयमा मानव अधिकारवादी नेता टेकनाथ रिजालमा आधारित भएर विश्लेषण गरिएको छ । अंग्रेजीमा रहेको उक्त पुस्तक नेपालीमा अनुवादसहित प्रकाशित गरी हालै सार्वजनिक गरिएको हो । अनुवादित पुस्तक प्रकाशनको अनुमति लेखकद्वारा प्रदान गरिएको अन्तिम पृष्ठमा उल्लेख गरिएको छ । मस्तिष्क नियन्त्रणका वैज्ञानिक आधार (भुटानमा भएका अमानवीय वैज्ञानिक अभ्यासहरू) रहेको

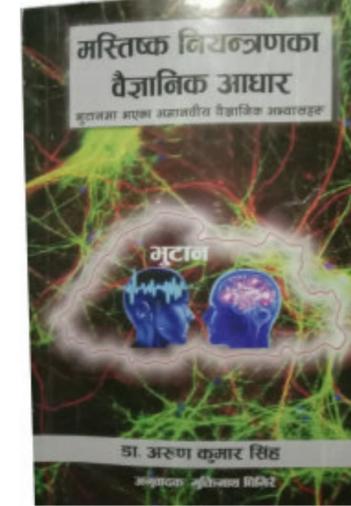
पुस्तकको शीर्षक वा नामाकरणबाटै स्पष्ट हुन्छ यहाँ दुई पक्ष विषयमा विश्लेषण समावेश गरिएको छ । मूलतः दुई विषयवस्तु (पक्षमा) पुस्तक केन्द्रित छ । पहिलो, यहाँ प्रस्तुत गरिएको पाठ मस्तिष्क नियन्त्रणका महत्वपूर्ण तर सजिलै जानकारी नहुने वैज्ञानिक कारणहरूलाई सरल भाषामा वर्णन गर्ने प्रयास गरिएको छ । तर, मस्तिष्क नियन्त्रणको विषय अति प्राविधिक भएकोले केही प्राविधिक पक्षहरू यहाँ समावेश गरिएको कुरालाई नकार्न सकिँदैन ।

पुस्तकमा वर्णित दोस्रो पक्ष हो- मस्तिष्क नियन्त्रणका वैज्ञानिक उपकरणको घातक प्रयोग वा कार्यान्वयन पक्ष । जसमा मानव अधिकारवादी नेता टेकनाथ रिजालमाथि मस्तिष्क नियन्त्रण प्रविधिको प्रयोग र उनको स्वास्थ्यमा मस्तिष्क नियन्त्रणको असरलागायत विषयमा विवेकपूर्ण (सविस्तर वर्णन) गरिएको छ । नेता रिजालले विगतमा भुटानमा भोगेका दर्दनाक अवस्था र उनको वर्तमानको स्थितिबारे सूक्ष्म अनुसन्धानका साथ गम्भीर रूपमा औल्याइएको छ । साथै भुटानको वस्तु स्थिति, भारतसँगको सम्बन्ध, निरंकुश राजतन्त्रको नेपालीभाषी भुटानीमाथिको अत्याचार, भुटानमा व्याप्त भ्रष्टाचार र यसको भण्डाफोरमा टेकनाथ रिजालको भूमिका, भुटानी शरणार्थीका बारेमा भारतीय अडान, टेकनाथ रिजालको जेलबाट रिहाइलागायत विषयमा वर्णन नेपालीभाषी भुटानीहरू करिब एक लाखको संख्यामा सन् १९९० मा शरणार्थीका रूपमा नेपाल भित्रिएपछि केही समय शरणार्थी नेताका रूपमा अत्याधिक चर्चामा आएका मानव अधिकारवादी नेता टेकनाथ रिजालमा केन्द्रित गरिएको छ- मूल विषय ।

भुटानमा १५वर्ष राज्यसभाको सदस्यदेखि उच्च राजकीय सल्लाहकार परिषद्को सदस्य (जो मन्त्री परिषद् सदस्यका रूपमा समेत रहे)सम्म सार्वजनिक जीवन व्यतित गरेका रिजाल यतिबेला भ्रष्टाचारको बिर्तामोडमा निर्वासित जीवन बिताइरहेका छन् । जस्तोसुकै परिस्थितिमा पनि जनताका पक्षमा उभिने सहासी नेता रिजाल जनआवज राजा समक्ष पुर्‍याएको र भुटानमा व्याप्त भ्रष्टाचारको भण्डाफोर गरेका कारण कठोर यातनासहित जेलजीवन भोग्नुपरेको यथार्थता दर्शाइएकोले पुस्तक मर्मस्पर्शी र पठनीय रहेको छ । करिब तीन दशकपछि भ्रष्टाचार विभिन्न शक्ति र रहेका एक लाख भुटानी शरणार्थी तैम्ने देश पुनर्बास भइसकेका

छन् भने हाल दमकमा छ हजार मात्र भुटानी शरणार्थी शिविरमा रहेका छन् ।

नेता रिजालबारे लेखक भन्छन्- 'टेकनाथ रिजाललाई दुई कुराका लागि आदर र प्रशंसा गर्नुपर्छ । पहिलो, भुटानी जेलमा कहालिलागदो यातनाबाट पीडित भएता पनि यस परिस्थितिमा सम्भव भएसम्म उनले आफ्नो मानसिक सन्तुलन कायम राखी नै रहेका छन् र दोस्रो, राजाका कुराका लागि विश्वसामु उजागर गर्नु नै उनको जीवनको लक्ष्य बनेको छ । पक्कै पनि भुटानको सत्ता उनको दृढतालाई खोक्रो बनाउन असफल भएको छ ।' रिजालको महानताबारे लेखकको भनाइमा

असहमत हुने ठाउँ छैन ।

रिजाल त्यस्ता उच्च नैतिक इमान्दारिता र छवि भएका राजनेता (अन्तर्राष्ट्रिय व्यक्तित्व) हुन् जसको कार्यबाट खराब नियत भएका भ्रष्ट राजाका उच्च सहयोगीहरू आफ्ना कर्तुतबाट दण्डित हुने डरले षडयन्त्र गरेर राजपरिषद् सल्लाहकार सदस्यको उच्च पदमा रहेका रिजाललाई वखास्त गराई १० वर्ष अत्यन्त पीडादायक जेलजीवन भोग्न बाध्य तुल्याएका थिए । सामान्य कैदीबन्दीका रूपमा थिएनन् बरु उनलाई मस्तिष्क नियन्त्रणका घातक इन्फ्लुविकीरण तरङ्गको वैज्ञानिक प्रयोग समेत गरेर मानसिकरूपमा बेकम्मा र

विश्विप्त बनाइएको थियो । जसको बारेमा लेखकले निकै ठूलो अन्वेषण र प्रयास गरेको देखिन्छ । जसबाट सरकार बिरोधी राजनीतिक बौद्धिक कैदीबन्दीको बौद्धिकता विवेकीपन कसरी ध्वस्त पारिन्थ्यो भन्ने कुरा प्रख्यात वैज्ञानिक समेत रहेका कृतिकार डा. सिंहले विभिन्न अनुसन्धानबाट पुष्टि गरेका छन् । दोस्रो विश्वयुद्धको समयमा यस्तै खालको कार्य यहुदी बन्दीहरूमा जर्मन वैज्ञानिकहरूले पनि गरेको पाइएको इतिहास पढेका लेखकलाई यस्तो मृत्युदायक अभ्यासको वैज्ञानिक आधार खोज गर्न उत्सुक बनाएको लेखक स्वयम् पुस्तकको प्रस्तावनामा बताउँछन् ।

लेखक सिंह अनुभवबारे भन्छन्- बितेका ६० वर्षमा मस्तिष्क नियन्त्रणको विषयवस्तु एक विज्ञानकै रूपमा विकसित भएको यस क्षेत्रमा अथाह प्रगति भएको सन्त्रासयुक्त जानकारी मैले पाएँ । यति धेरै कि सन् दृष्टान्तमा वैज्ञानिकहरूले एउटा मस्तिष्कको स्मृति, सिकाइ र आचरणलाई रेकर्ड वा डाउनलोड गरी अर्को मस्तिष्कमा सार्न सकिने एक उपकरण (चिप) को आविष्कार गरेका थिए ।

पाठकहरूलाई यो पुस्तक पढ्दा यो नितान्त अनुमान वा कल्पनाको कथा मात्र हो भन्ने लान सक्छ तर अध्ययन अनुसन्धानमा आधारित रहेका तथ्य विश्लेषण भएकाले शंका गर्नुपर्ने देखिँदैन । धेरै देशमा प्रयोग भइरहेको यो प्रविधि बिरोधी विचार नियन्त्रण गरिएकोमा भुटानमा जोसुकैलाई इन्फ्लुविकीरण उजागर गरी मस्तिष्क नियन्त्रणद्वारा उसको धारणा परिवर्तन गर्ने अभ्यास सामान्य बनेको छ ।

रिजालको एकान्त कारावासका सन्दर्भमा भारतका पहिलो प्रधानमन्त्री स्वर्गीय जवाहरलाल नेहरुले टिप्पणी गरेको मार्मिक प्रसङ्ग पनि प्रस्तावनामा उल्लेख छ । नेहरुको टिप्पणीबाट १० वर्षसम्म भुटानको जेलमा मस्तिष्क नियन्त्रण प्रविधिद्वारा दिइएको निरन्तर यातनासँगसँगै एकान्त कारावासमा राखिएका व्यक्ति टेकनाथ रिजालको पीडा कति भयानक थियो होला भन्ने कल्पना गर्न सकिन्छ ।

तीन सय रूपैयाँ मूल्य तथा १५० पृष्ठ रहेको पुस्तकको बाह्य आवरण पनि निकै आकर्षक नै देखिन्छ । अंग्रेजी संस्करणको नेपाली अनुवाद प्रकाशन गरेर पतिका दुःख र संघर्षमा साथ दिने नेता रिजालको सहधर्मिणी कौशला रिजालको अग्रसरता एवम् उत्साह प्रशंसनीय छ ।

कोरोना लाग्यो साइँली ...

भुवन तामाड

साइँली लकडाउनको नियमको उल्लंघन नगर्नु । म पनि नियम पटककै उल्लंघन गर्दिन । नत्र मैले तिम्रो त्यो पूर्णमाको जुनजस्तो मुहार कहाँ हेर्न पाउँला ? अनि तिमिले पनि खरायोको जस्तो मेरो यो चुईसे अनुहार कसरी हेरोली ? हो साइँली कसरी हेरोली ? हामी बाँचे मात्र एकले अर्कालाई माया गर्न पाउँला ।

पिरलो पो हुँदो रै'छ । तिमिले सम्भरे मन कुटकुट खाँदो रै'छ । तिमिले सम्भरी ल्याउँदा साइँली आँखाबाट तुरुक्क आँशु नै झर्दो रै'छ । लोभे मान्छे भएर रुनु हुन्छ भन्छन् । नत्र त ग्याँ ग्याँ रुनु हुन्छ्यो । डाँडाकाँडा थर्कने गरी । सुनसान वातावरणमा मेरो रुवाइको आवाज तिमिसम्म आइपुग्दो हो । हुन त तिमिले पनि त्यस्तै लाग्दो हो । मलाई सम्भरेर तिमिले पनि रुन आउँदो हो । मन थाम्न सकिनी भने बरु रोइदेऊ साइँली । डाँडाकाँडा पाखा पखेरा र गनन थर्कने गरी । म तिम्रो रुवाइ सुनेर बसौला । तिम्रो रुवाइसँगै मेरो रुवाइ पनि मिसाउँला । लकडाउनको पीडा कस्तो हुन्छ भनेर संसारलाई बुझाउँला । अरु भन्दा पनि त्यो दुष्ट कोरोना भाइरसलाई सुनाउँला । ए कोरोना भाइरस तँले पाप गरिस् । विश्व मानव समुदायलाई तँले साइँले दुःख दिइस् । हामीलाई बिछोडमा र बियोगमा पारिस् । आँशुमा दुबाइस् । ठाउँको ठाउँ चुपचाप धुम परेर बस्न बाध्य पारिस् भनेर कोरोना भाइरसलाई भनौला ।

हुन त साइँली यो हाम्रो मात्र पीडाको कुरा रहेन । देशभरीका सबै नेपालीलाई पीडा भइरहेको छ । तिम्रो र मेरो जस्तो व्यथा अरु धेरैका पनि हुन्छन् नै । संसारभरिका मानिसहरूका पनि हाम्रै जस्तै व्यथा होलान् । सबैले अहिलेको पीडा खपेकै छन् भने हामीले पनि खपेकै छौं । मेरी प्यारी साइँली तिमि जहाँ छ्यौ त्यहाँ सुरक्षित बस्नु । कोरोना भाइरसको संक्रमण हुन नदिने नेपाल सरकारले लागू गरेको लक डाउनका सबै नियम पालना गर्नु । लकडाउनको नियमभित्र रहेर सुरक्षित बस्नु । अरुलाई पनि सुरक्षितसाथ घरमै बस्न भन्नु । म पनि सुरक्षित घरमै बसेको छु । यतिबेला हामी नेपाली नागरिकले नियम र कर्तव्य पालना गर्नुको विकल्प छैन । नेपाल सरकारको

अर्को सूचना नआउञ्जेल असल नागरिकको भूमिका निभाउनु हामी सबैको कर्तव्य हो साइँली ।

आउन त आउँछ नि साइँली तिम्रो त्यो जुन जस्तो मुहारको याद । कहिले हेर्न पाउँजस्तो भैरहेछनि । मन्दमन्द समीरले उडाइरहेको तिम्रो त्यो सिल्की केशराशि हेरिरहन मन न त लाग्छ नि । सुस्तसुस्त तिम्रो त्यो हिँडाइको चालसँगै कतै टाढासम्म तिम्रो मुलायम समाएर तिमिले आडदिँदै हिँडिँदछु मन लाग्छ नि । हिँडाइसँगै तिम्रा ती पाउजुका मादकतायुक्त छिल्लिँच् छिल्लिँच् आवाजहरू सुनिँदछुजस्तो लाग्छ नि । प्रकृतिका ती छटाहरू दुव्यालोकन गर्दै अनि तिम्रो त्यो कोमल वदनबाट आउने खाइँ अर्थात्क सुवासहरू अनुभूति गर्दै कताकता मनलाग्दी टाढा पुगी जस्तो लाग्छ नि । तिम्रो त्यो उन्मुक्त हाँसोहरू अनि खिँखिँटाहरू सुनिँदछु त लाग्छ नि । हो साइँली अरु धेरै-धेरै, खोइ के हो के-के गर्न त मन लाग्छ नि । तर कोरोना लागिहाल्यो । अहिलेलाई चुपचाप घरमा बस्नु नै उत्तम उपाय हो साइँली हामी सबैका लागि ।

हाम्रो सुरक्षाका लागि दिनरात नभनी हरदम कर्तव्य परायण भई खटिँदछु धेरै-धेरै डाक्टर, स्वास्थ्यकर्मीहरू, सुरक्षाकर्मीहरू, प्रशासन कर्मचारीहरू, स्थानीय जनप्रतिनिधिहरू र सम्पूर्ण सरोकारवालाहरू स्वयमले पनि लकडाउनको नियम पालना गर्दै आम नेपाली नागरिकहरूलाई लकडाउनको नियम पालना गर्न अनुरोध, आग्रह गरिरहेका छन् । त्यसैले सरकारले लागू गरेको लकडाउनको नियम पालना गर्नु हामी सबै नेपाली नागरिकहरूको प्रमुख कर्तव्य हो साइँली ।

कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट बच्न हामी नागरिकहरू अझ धेरै जिम्मेवार र कर्तव्य परायण हुनु जरुरी छ । त्यसैले साइँली लकडाउनको नियमको उल्लंघन नगर्नु । म पनि नियम पटककै उल्लंघन गर्दिन । सुन मैले तिम्रो त्यो पूर्णमाको जुनजस्तो मुहार कहाँ हेर्न पाउँला ? अनि तिमिले पनि खरायोको जस्तो मेरो यो चुईसे अनुहार कसरी हेरोली ? हो साइँली कसरी हेरोली ? हामी बाँचे मात्र एकले अर्कालाई माया गर्न पाउँला ।

आ हो ! मुसेज लामो पो भयोकी ? लु मेरो यो ठेउके मुबाईलको फ्याँसुबुको मुसेज्जमा कनिक्थि मुसेज लेखी पठाएको छु है साइँली । खुसुक हेर्नु र उसैगरी खुसुकै मोलाई पनि मुसेज्जमा मुसेज लेखी पठाउ है ल साइँली । तिमिले उद्धम माया गर्ने उही तिम्रो खरायो जस्तो चुईसे साइँली ।

तौल बढे पनि घरमै छु: नम्रता

कोरोना भाइरसको संक्रमण रोकथामका लागि देश लकडाउन भएपछि आम सर्वसाधारणदेखि सेलिब्रिटीसम्म घरभित्रै दिन काट्न बाध्य छन् । कोरोनाको त्रासले अत्यावश्यक सेवाबाहेकका सबै काम बन्द भएपछि ज्यालादारी गरेर परिवार पाल्नेलाई विहान-बेलुका हातमुख जोर्ने समस्या भइरहेको अवस्थामा नेपाली सेलिब्रिटीहरूलाई भने मोटाउने चिन्ताले सताउन थालेको छ ।

तौल नबढोस् भनेर खानेकुरामा विशेष सावधानी अपनाउने र दैनिक जिम घाउने कलाकारहरू लकडाउनको समयमा परिवारसँग बसेर मीठा परिकार बनाएर खाइरहेका छन् । तर, जिममा गएर पसिना बगाउन पाएका छैनन् । जसकारण, उनीहरूको तौल बढिरहेको छ । घरमै दैनिक केही समय व्यायाम गर्ने गरेता पनि तौल नघटेपछि विशेषगरी अभिनेत्रीहरू चिन्तित हुन थालेका छन् ।

अभिनेत्री नम्रता सापकोटा लकडाउनमा घरभित्रै बस्दा तीन केजी मोटाइसकेकी छन् । लकडाउन हुनुभन्दा अगाडिसम्म उनी फिल्म 'डेसान' को छायांकनमा व्यस्त थिइन् । कोरोनाको त्रासले फिल्मको छायांकन रोकिएपछि उनी घरभित्रै कैद छिन् । घरमा पाक्ने खानेकुराले आफू लकडाउनको तीन हप्तामा तीन केजी मोटाएको उनले इन्स्टाग्राममार्फत् जानकारी दिएकी छन् ।

उनले तौल बढिरहे पनि आफू घरभित्रै बाँसिरहेको उल्लेख गरेकी छन् । उनले लेखेकी छन्, 'लकडाउनको बेला घरमा बसी बसी मेटाउन चाहिँ सकिन्छ है । लकडाउन चाहिँ कहिले खुल्ने हो मात्र तीन केजी मोटाएकी छु ।

तर, घरमै छु है !' उनी लकडाउन खुलेपछि मोटाएको शरीर घटाउन नियमित जिम जाने सोचमा छिन् । तर, लकडाउन चाहिँ कहिले खुल्ने हो अहिलेसम्म अतोपत्तो छैन ।

प्रविधिमैत्री शिक्षाको अवसर र चुनौति

प्रकाश सिलवाल

शिक्षा आफैँभित्रबाट आउँछ। तपाईंले यसलाई संचर्ष, पहल र विचारबाट प्राप्त गर्न सक्नुहुनेछ। विश्वग्यामको अवधारणा स्थापित भए पनि परीक्षामुखी शिक्षा प्रणाली भएको नेपालजस्तो अल्पविकासित मुलुकमा विद्यालय, शिक्षक र पाठ्यक्रमको उपलब्धतामा कक्षाकोठामा गरिने शिक्षण विधिमा तत्काल सूचना प्रविधिमा आधारित रूपान्तरण गर्ने ठोस प्रयास भएको छैन। तथापि विश्वव्यापी कोरोना भाइरसको जोखिम र लामो समयको लकडाउनले नेपालमा 'भर्चुअल' शिक्षाको यात्रालाई अघि बढाउन खोज्नुपर्छ। यसलाई वैकल्पिक विधिको अनलाइन वा दूरशिक्षा पनि भन्न सकिन्छ।

अध्ययन गर्न चाहने देखाएको छ। अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा सञ्चालन हुने टफेल, ए लेभल, स्याट, जिआरइ र जिम्याटजस्ता कक्षाहरू अनलाइन माध्यममा पनि सञ्चालन हुँदै आएका कोरोना सङ्कटपछि यी कक्षाको पनि नयाँ लेखाजोखा हुँदैछ।

बन्दाबन्दीको घोषणापछि नेपाल सरकारले वैकल्पिक माध्यमबाट शिक्षा प्रणालीको निरन्तरताका लागि नीतिगत खाका कोर्न थालेको छ तर तत्काली पाठ्यक्रम र परीक्षा प्रणालीमा आमूल परिवर्तनको कल्पना भने गरिएको छैन। ग्रामीण र विकट भेगमा सञ्चार र प्रविधिको पहुँच नहुनु र त्यसका लागि शिक्षक तथा अभिभावकको तयारी नपुग्ले एकाएक प्रविधिमात्र शिक्षाले राष्ट्रियस्तरमा अभ्यास पाउने अवस्था छैन। हाल यसलाई कुन रूपमा थालनी गर्न सकिन्छ र भविष्यमा कसरी विस्तार गर्नुपर्छ भन्नेबारेमा सुझाव तथा गरिने शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले पूर्वाविज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री गणेश साहको संयोजकत्वमा विभिन्न उपकुलपति र विज्ञहरूसहितको २८ सदस्यीय उच्चस्तरीय समिति गठन गरेको छ। समितिमा नेपाल शिक्षक महासंघ, अभिभावक संस्था र नागरिक क्षेत्रको सहभागिता भने गराइएको छैन। समितिले विभिन्न विषयगत कार्य समूह बनाइ सुझाव तयार गरेको छ।

समिति अन्तर्गतको शिक्षण विधि र विकल्प (एजुकेशन, पेदागोगी एण्ड अल्टरनेटिभ) शिक्षा कार्यसमूहका संयोजक एवम् नेपाल खुला विश्वविद्यालयका उपकुलपति डा. लेखनाथ शर्माले आफूहरूले पहिलो चरणको बैठक गरी अवधारणापत्र तयार गरेको जनाउँदै सबै विद्यालयमा 'डिजिटल डिभाइस' र मोबाइलमा सहज डाटा प्रयोगका लागि सहूलियत दिनुपर्ने बताउनुभयो। उहाँले दुर्गम क्षेत्र र गरीब विद्यार्थीलाई मोबाइल र ट्याब्लेट नै उपलब्ध गराउनुपर्ने तथा डिजिटल साक्षरतालाई प्राथमिकता दिन शिक्षकहरू जिम्मेवार हुनुपर्ने जनाउँदै अनलाइन पहुँच नभएको ठाउँमा टेलिभिजन र रेडियोलाई उपयोग गर्न सकिने उल्लेख गर्नुभयो। हाल पनि प्रतिनिधिमूल्यांकन रूपमा रेडियो र टेलिभिजन कार्यक्रमबाट दूरशिक्षाका कार्यक्रम सञ्चालन हुँदै आएका छन्। नेपालमा ४० को दशकमा रेडियो नेपालबाट दूरशिक्षाको थालनी भएको मानिन्छ।

हाल करिब ३०० सामुदायिक विद्यालयमा क्वारेन्टाइन नै चर्चिरहेको सन्दर्भमा सो समितिले शैक्षिक क्यालेण्डर, सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित अनलाइन कक्षा, यसको व्यावहारिकता, परीक्षा र मूल्याङ्कन, पाठ्यक्रम र तालिमका विषयमा सुझाव दिनेछ। विगतमा पनि मधेश आन्दोलन र विनासकारी भूकम्पका समयमा अनलाइन, रेडियो र

टेलिभिजनको माध्यमबाट विद्यालय शिक्षाको परिपूर्ण गरिएको थियो।

उच्चस्तरीय समितिले नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठानका वैज्ञानिक डा. दिनेशराज भुजुको संयोजकत्वमा सार्वजनिक सचेतना र साक्षरता, मेडिकल शिक्षा आयोगका उपाध्यक्ष डा. श्रीकृष्ण गिरीको संयोजकत्वमा डायनोप्टिक टेष्ट र रेस्पेन्स, नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठानका उपकुलपति डा. सुनीलबाबु श्रेष्ठको संयोजकत्वमा वैज्ञानिक अनुसन्धान, युनेस्को नेपालका निमित्त नेपाल राष्ट्रिय आयोगका विज्ञान समितिको संयोजक रमेशकुमार मारकेको संयोजकत्वमा प्रविधि विकास र नवप्रवर्तन, शिक्षा मन्त्रालयका विज्ञान हेर्ने सचिव डा. सञ्जय शर्माको संयोजकत्वमा नीतिगत पृष्ठपोषणसम्बन्धी गरी छ वटा कार्य समूह (थेमेटिक कमिटी) बनाएको छ। हाल पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले कक्षा ८ सम्मका मुख्य विषयका पाठ्यक्रमका आधारमा श्रव्यदृश्य सामग्री तयार गरिसकेको छ भने शिक्षा विकास तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रले अलग्गै पोर्टल सञ्चालन गरी लक्षित वर्गलाई उपलब्ध गराउने तयारी गरेको छ।

रेडियो र टेलिभिजन नपुगेका ठाउँमा पनि मोबाइल गुगलले अनलाइनको पहुँच विस्तार र नि:शुल्क गर्न सकिँएमा दुर्गमका गरीब विद्यार्थीले पनि यसको सदुपयोग गर्नसक्ने विषयमा कार्यदलमा छलफल भइरहेको छ। हाल मुलुकका शतप्रतिशत क्षेत्रमा मोबाइलको पहुँच पुगेको मानिन्छ। सरकारले समृद्ध मुलुकका लागि डिजिटल नेपालको कार्यदौंचा तय गरिसकेको अवस्थामा कोरोनाका कारण उत्पन्न परिस्थितिमा शिक्षा प्रणालीलाई भर्चुअलमा रूपान्तरण गर्नका लागि वर्तमान समय उपयुक्त अवसर भएको विज्ञहरूले औँल्याउँदै आएका छन्। कक्षा ९ सम्मको वार्षिक परीक्षा सम्पन्न भए नयाँ शैक्षिक वर्ष शुरु भएको समय परेकाले तत्काल शिक्षामा गम्भीर असर नपरे पनि बन्दाबन्दीको अवधि लम्बिएमा वा सङ्कमितको संख्या बढ्दै गएमा विद्यालयमा नियमित विद्यार्थी र शिक्षक सहभागी भए पढ्न, पढाउन नसक्ने स्थिति आउन सक्छ। शिक्षा मन्त्रालयका प्रवक्ता दीपक शर्माले कार्यदलहरूले आफ्ना समूहमा नियमित छलफल र अध्ययन गरिरहेकाले हाल वैकल्पिक माध्यमका बारेमा निष्कर्ष नआए पनि यसको अपरिहार्यता बढ्दै गएको बताउनुभएको छ।

विद्यालयमा सञ्चार पहुँच
नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणका अनुसार हाल मुलुकका ६० प्रतिशत जनतामा इन्टरनेटको पहुँच पुगेको छ। प्राधिकरणको विवरणअनुसार सन् २०१७मा मात्रै २२ लाख

५० हजार नयाँ इन्टरनेट प्रयोगकर्ता देखिएका थिए भने सन् २०१८ को जनवरीमा ९३ लाख फेसबुक प्रयोगकर्ता र ६४ लाख युट्युब प्रयोगकर्ता देखिएका छन्। टेरिस्टोरियल माध्यमबाट नेपालको ७२ प्रतिशत जनता र ५० प्रतिशत भूभागमा नेपाल टेलिभिजनको पहुँच पुगेको छ। रेडियो नेपालले राष्ट्रिय पहुँच कायम गरेको छ भने स्थानीय तहमा सामुदायिक रेडियोहरू स्थापित छन्।

परीक्षाको अन्त्योल
स्थगित गरिएका माध्यमिक शिक्षा परीक्षा कक्षा १० (एसईई) र कक्षा ११, १२का परीक्षालाई स्थिति सहज भएपछि कसरी सञ्चालन गर्ने भन्ने बारेमा पनि सरकारले सुझाव लिइरहेको छ। शिक्षामन्त्री पोखरेलले सातै प्रदेशका सामाजिक विकासमन्त्रीसँग वैकल्पिक शिक्षा र परीक्षा व्यवस्थापनबारे यही वैशाख ४ गते भिडियो कन्फरेन्सबाट छलफल गर्नुभएको थियो। छलफलमा बन्दाबन्दी खुलेको केही हप्तापछि मात्रै परीक्षा सञ्चालन गर्न वा केही अनिवार्य विषयमा परीक्षा लिएर बाँकी ऐच्छिक विषयलाई विद्यालयले गर्ने आन्तरिक मूल्याङ्कनको औसत आधारमा जोडेर ग्रेड निर्धारण गराउन वा सबै विषयलाई विद्यालयले सञ्चालन गरेको पूर्व बोर्ड परीक्षा वा आन्तरिक मूल्याङ्कनलाई आधार मानेर ग्रेड दिन सकिने सुझाव दिइएको मन्त्रालयका प्रवक्ता दीपक शर्माले बताउनुभयो।

गत चैत ६ देखि १७ गतेसम्म हुने गरी सञ्चालनका लागि सबै तयारी पूरा भए पनि भाइरसको जोखिमका कारण उच्चस्तरीय समन्वय समितिको बैठकले चैत ५ गते साँध निर्णय गरी परीक्षा स्थगन गराएको थियो। सो परीक्षाका लागि चार लाख ८२ हजार २१९ विद्यार्थीले आवेदन दिएका थिए भने एक हजार ९९५ परीक्षा केन्द्र निर्धारण गरिएको थियो। बोर्डले गत चैत ८ गतेदेखि हुने कक्षा १२ र चैत २५ गतेदेखि हुने भर्नाको कक्षा ११ को परीक्षा पनि बन्दाबन्दीका कारण स्थगन गरेको थियो। विश्वविद्यालयहरूका परीक्षा पनि स्थगन गरिएका छन्। शिक्षाविद् डा मनप्रसाद वाग्ले र केही विज्ञले सङ्घीय संरचनामा कक्षा १० को एसईई परीक्षा लिइरहनु नपर्ने भन्दै आन्तरिक मूल्याङ्कन गर्न वकालत गर्दै आउनुभएको छ।

नागरिकस्तर्बाट पनि स्थगित परीक्षाहरू आन्तरिक मूल्याङ्कनमार्फत ग्रेडिड गरी विद्यार्थीको कक्षावृद्धि गर्न, विपद् जोखिमका लागि सचेतना कार्यक्रम ल्याउन र वैकल्पिक उपायको शिक्षा सञ्चालन गर्नका लागि आवाज उठाइरहेको छ। शिक्षामन्त्री पोखरेलले लकडाउन खुलेको तीन सातापछि परीक्षा सञ्चालन गर्न सक्ने जानकारी राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले दिएकाले त्यसको ७० दिनभित्र परीक्षाफल प्रकाशन गरेर शैक्षिक क्यालेण्डरलाई नियमित गर्न सकिने बताउँदै आउनुभएको छ। मन्त्रालयमातहतको शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रका निर्देशक गेहनाथ गौतमले पठनपाठनमा दूरशिक्षा, भर्चुअल पद्धति तथा घरमै सिकाइको अभ्यास बढाउनुपर्छ भन्नेमा अब विवाद नरहेको जनाउँदै भन्नुभयो- तर यतिबेला विद्यमान पाठ्यक्रम र परीक्षा प्रणालीमै परिवर्तन गर्नेजस्ता दूरगामी महत्त्वका निर्णयबारे सोच्ने समय होइन। सिकाइ विधि र प्रविधिको अधिकतम प्रयोग गरी विनिर्माणमा शिक्षण संस्था र विज्ञहरू लामुपर्छ।

शैक्षिक संस्थाहरूको सञ्चालन शिक्षाका लागि राष्ट्रिय अभियान (एनसीई) नेपालका अध्यक्ष डिल्लीराम सुवेदी तौने तहका सरकारलाई शिक्षकको पेशागत विकासमा ध्यान दिँदै प्रविधिको प्रयोग गरी दूरशिक्षाका माध्यममा उनीहरूको क्षमता र सीप अभिवृद्धिमा जोड दिनपर्ने बताउनुहुन्छ। अनलाइन तथा प्रविधिको नाममा शिक्षाका निजी क्षेत्रको अनावश्यक संलग्नता बढ्दा संविधानले सुनिश्चित गरेको समाजवादी-मुख गुणस्तरीय, समावेशी, समतामूलक र नि:शुल्क शिक्षा प्राप्त गर्ने मौलिक अधिकारमाथि थप चुनौती हुने विश्लेषण पनि गरिएको छ।

यसबाट नेपालको शिक्षणपद्धतिमा सूचना प्रविधिको प्रवेश प्रारम्भ हुन लागेको बुझ्न सकिन्छ। हुन पनि विश्वका विकसित मुलुकका शिक्षा प्रणालीसँग तादात्म्य राख्न पनि कोरोनाकाल हाम्रा लागि प्रविधिमात्रै शिक्षा प्रणालीको खाका कोर्ने उपयुक्त अवसर बन्न सकेछ।

विपन्न परिवारलाई राहत

दुहागढी, बैशाख १२। लकडाउनका कारण पीडित बनेका मेचीनगर-१४ दुहागढीका विपन्न परिवारलाई शुक्रवार राहत सामग्री वितरण गरिएको छ।

बडा स्तरीय कोरोना भाइरस नियन्त्रण समन्वय समितिले टोल विकास संस्थाको सिफारीसमा पहिलो चरणको राहत वितरणमा छुट्ट भएका १ सय ७२ परिवारलाई खाद्य सामग्री प्रदान गरेको हो। यसअघि बडाका ४ सय ९२ परिवारलाई नगरपालिकाको मापदण्ड अनुसारको राहत सामग्री वितरण गरी सकिएको बडा अध्यक्ष शंकर प्रसाद पोखरेलले बताएका छन्। मेचीनगर नगरपालिकाबाट १ सय ८० परिवारका लागि राहत सामग्री प्राप्त भएकोमा थप परिवारलाई बडामा सञ्चालित उद्योग, सहकारी, वन समिति र दाताहरूको सहयोग लिएर राहत प्रदान गरिएको नगर परिषद सदस्य एवम् राहत सामग्री आपूर्ति समितिका संयोजक लाल महमद मियाले जानकारी दिएका छन्।

कोरोना संक्रमितलाई यसरी उद्धार गरिँदै

ताप्लेजुङ, बैशाख १२। नेपालमा पनि कोरोना भाइरसको संक्रमण बढीरहेको अवस्थामा ताप्लेजुङका भीमकाली गुल्मीको सेनाले कोरोना संक्रमितको उद्धारदेखि दाहसंस्कारसम्मको अभ्यास गरेका छन्। कोरोना संक्रमणबाट बच्न मुलुकमा लकडाउन भइरहेको समयमा यसका लागि जरुरी विधि प्रस्तुत गरिएको नेपाती सेनाले जनाएको छ। यहाँ हात धुने विधि, पञ्जा, मास्क, पीपीई लगाउने तरिका र यसका लागि अपनाउनुपर्ने सावधानीका विषयमा प्रवर्धन गरिएको हो। प्रवर्धनस्थलमा संक्रमितलाई घरसम्म लिन जाने, ल्याएर क्वारेन्टाइनमा राखेर आइसोलेसनमा उपचार गर्ने विधिबारे प्रस्ट्याइएको थियो। अवलोकनका लागि जिल्ला अस्पतालका डाक्टरदेखि जनप्रतिनिधि लगायतको सहभागिता रहेको थियो।

सुरक्षाकर्मीको समस्या समाधान गर्न आग्रह

भद्रपुर, बैशाख १२। नेपाल भारतको सीमा क्षेत्रमा स्थापित अस्थायी प्रहरी पोस्टमा खटिएका प्रहरी कर्मचारीलाई खाना र बस्नको समस्या रहेको भन्दै त्यसलाई व्यवस्थापन गर्न स्थानीय तहलाई अनुरोध गरिएको छ।

कोरोना भाइरस संक्रमण न्यूनीकरण, रोकथाम तथा उपचार समन्वयमा जिल्ला समन्वय समिति फापाले जिल्लाबाट निर्वाचित सांसदहरूसँग गरेको सर्वपक्षीय बैठकमा विभिन्न बुँदामा निर्णय गर्दै उक्त आग्रह गरिएको हो। लकडाउनलाई कडाइका साथ लागू गर्न फापा जिल्लाको १४४ किलोमिटर खुल्का सीमामा राखिएको अस्थायी सुरक्षा पोस्टहरूमा खटिएका सुरक्षाकर्मीहरूलाई बस्न र खानाको ठूलो समस्या रहेको सुरक्षा निकायका प्रमुखहरूले जानकारी गराएका थिए।

बैठकमा सुरक्षाकर्मीहरूको समस्याको व्यवस्थापन मिलाउन स्थानीय तहलाई अनुरोध गरिएको जिल्ला समन्वय समिति फापाका अध्यक्ष सोमनाथ पोर्तेलले जानकारी दिए। त्यस्तै बैठकमा आसन्न मुस्लिम समुदायको रमजान पर्वमा सम्बन्धित समुदायले आ-आफ्नो घरमै बसेर पर्व मनाउन अनुरोध पनि निर्णय गरिएको छ। अहिले कृषि बाली लगाउने समय भएकोले कृषि मल र इन्धनको व्यवस्थापनसँगै राष्ट्रियस्तरका आयोजनाहरू सञ्चालन लागि सोच्नुपर्ने विषय भएको सांसदहरूले सुझाव समेत राखेका थिए।

अध्यक्ष पोर्तेलका अनुसार सुरक्षा निकायबाट प्रस्तुत भएका समस्यालाई समाधानका लागि पहल गरिँदैन प्रदेश र संघका सांसदसँग माग गरिएको छ।

पत्रिका समयमा पाउनु भएको छैन ?

सो. ९८०७९१०२२२

पत्रिकाको ग्राहक शुल्क भुक्तानी गर्नलाई निम्न नं. मा सम्पर्क गर्नुहोस्।

सेफ्टी ट्याङ्की तथा टल सफाई

अत्याधुनिक ट्राब (Trabo) प्रविधि सिस्टमको ठूलो ट्याकीबाट सल्लोमा द्रुगचरहित हलुनहरूको सेफ्टी ट्याकी सरसफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

चट्ट फोटो मफ्ट सेवा

सम्पर्क: ०२३-४५०६२०
९८४२६५७००, ९८०४९३६१००,
९८०७९३०७४०, ९८१७९२९३९४

वर्गीकृत विज्ञापन

सुवर्ण अवसर

नेपाल जलस केयर सर्भिस प्रा. लि.ले होटल सम्बन्धी वेटर, कुक, हाउस किपिङका तालिम धमाधम भइरहेको छ। तालिम पछि रोजगारको ग्यारेन्टी गराइन्छ।

नेपाल जलस केयर सर्भिस प्रा.लि.

बितामोड : ०२३-४५६६६६/९८२६९२०००१
इलाम: ०२७-४२०१४०/९८२६९२०००२

हिजोको सूवादीको भाउ

छापावाला सून : ७७,०००-
तेजावी सून : ७६,७००-
असल चाँदी : ७२५।-

सागा सेफ्टी ट्याङ्की तथा टल सरसफाई

फ्नापामै पहिलोपटक म्याकम सिस्टमको ठूलो र सल्लो टल तथा सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

सागा सेफ्टी ट्याङ्की

सम्पर्क: ९८२४९८९१७४, ९८४४६४७७६७
९८०६०६३६७६, ९८६९६४८२८२

आवश्यकता सेक्युरिटी गार्ड:- ४० जना (महिला/पुल)

यहाँ नि:शुल्क सेक्युरिटी ट्रेनिङ गराइन्छ।

सेगेन स्टार सेक्युरिटी सर्भिस प्रा.लि. बितामोड भद्रपुररोड
०२३-४४३००३/४४६९१४,
९८०१४१६६४०, ९८०१४१६६४१,
९८४२६७३९५५

कोरियन भाषामा विशेष छुट

दक्ष शिक्षकद्वारा सस्तो दरमा ग्यारेन्टिका साथ पठनपाठन धमाधम भइरहेको छ। साथै Trail Exam हरू पनि सञ्चालन गराइँदैछ। चाडै सम्पर्क गर्नुहोला।

Divine Int'l Acadamy (Dia)

Birtamode 023-543821, 9823714550

अन्धुवा खोला छेउ अतिथि सदन जाने बाटोको छेउमा।

हाडजोनी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पर्क पूर्वाञ्चल अस्पताल बितामोड फ्नापामा हाडजोनी तथा नसाका विरामीहरूको सफल उपचार।

जाँच तथा उपचार हुने समस्याहरू

- गर्धन, ढाड, कम्मर दुब्ले, डिस्क प्रोत्र्याप्स, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाघ रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोनी दुब्ले, जोनी जाम भएको
- शरीर फ्रमफ्रामाउने, पोले, लाटो हुने, कान्ने,
- प्यारालाइसीस तथा हिड्न गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुवै भाग नचल्ने, मुख बाङ्गिएको

बिरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।

- प्यारालाइसीस भएका तथा हिड्न नसक्ने बिरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।

स्पर्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड

नेपाल टेलिकम पूर्व बितामोड, फ्नापा (फोन) : ०२३-४४०१२३, ९८०३१५४६९९

डाक्टर आउन बारेको सूचना

डा. पवन पराजुली NMC No. 7465

MBBS (BKPKHS) Dharan
MD फिजिसियन (PGI, Chandigarh) India
DM, Gastroenterology (ION, TUTU) KTM

ग्यास्ट्रो एण्ड हेपाटोलोजी पेट, आन्द्रा, कलेजो, प्याङ्क्रियाज रोग विशेषज्ञ

महिनाको दोस्रो र चौथो शनिवार (दिनको १२ बजेदेखि)

कान्तिपुर मेडिसिन एण्ड प्रधान डाइग्नोसिक्टिक सेन्टर

बितामोड अन्धुवा खोला छेउ (०२३-४४२६४५)

अर्जुनधारा यातायात प्रा. लि.द्वारा सञ्चालित

क्यापाको बितामोडदेखि पाँचथरको रतिसम्मको दैनिक आरामदायी यात्राको लागि हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

दानावारी. महामाई. लारुम्बा. रतिसम्म गाडी छुटने समय:

बिहान : ७:३०, ८:३०, ९:५५, १०:५५, ११:५५, १२:५५,
बेलुका : ०२:५५ बानाबारीसम्म। ०२:४५ सानो बर्दुसम्म।

बितामोडबाट रतिसम्म जाने गाडी नम्बरहरू :

मेयज ४६४, मेयज १७९९, मेयज ४४६, मेयज ६२५, मेयज ३०७, मेयज ४१७

काठण्डर इञ्चार्ज सलपठे नठण्डरठर :

बितामोडबाट बानावारी : ९८४२६२३१५२ सीताराम आचार्य (काका)
बितामोडबाट रवि : ९८५९९०९४४ वीरेन्द्र राई

मेध (वृ. च. चो. ला. लि. लु. ले. लो. अ.)

सानातिना काममा अल्फनुपरे पनि बुद्धिको उपयोगले समस्या सुल्झाउन सफल भइनेछ। विगो फाइदा हुने योजना बन्न सक्छ।

बुध (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो.)

तत्काल उपलब्धि प्राप्त नभए पनि सम्भावना खोजी गर्न समय छ। प्रतीक्षित नतिजा कमजोर देखिनाले काम दोहोर्चाउनुपर्ने हुन सक्छ।

मिथुन (का. कि. कु. घ. छ. को. कौ. ह.)

ज्यो. मधुसूदन रिजाल (स्वर्णभद्र चिन्ता)
वैदिक ज्योतिष परामर्श केन्द्र
शनिचर रोड, बितामोड (९८४२०५७१९९)

शुभचिन्तकहरूको साथले कर्मयोग बलियो रहनेछ। स्वास्थ्यका लागि आराम र खानपानमा ध्यान दिनुहोला।

कर्कट (हि. ह. हे. हो. डा. डि. डु. डो. डी.)

धुर्माफिर तथा मनोरञ्जनको समय छ। प्रियजनसंगको भेटघाटले दिन रमाइलो रहनेछ। भौतिक साधनले जीवनशैलीमा परिवर्तन ल्याउन सक्छ।

सिंह (मा. मि. मू. मे. मी. टा. टि. टु. टी.)

अतिथिका रूपमा सत्कार पाइनेछ। आफन्तसंग सुमधुर सम्बन्धका लागि विशेष ध्यान पुर्याउनुहोला।

कन्या (टो. पि. पु. ष. ण. ठ. पे. पो.)

समस्या पर्दा शुभचिन्तकहरूको साथ जुट्नेछ। वौद्धधुप बढ्नाले स्वास्थ्यमा कमजोरी र काममा विलम्ब हुने सम्भावना छ।

तुला (र. रि. रू. रे. रो. ता. ति. तु. ते.)

परिस्थितिबश चिन्ताको काम रोकिन सक्छ। सानोतिनो समस्याले अल्फाउनेछ। गोपनीयता बर्हिर्नानाले पनि समस्यामा परिनेछ।

बृश्चिक (तो. ना. ति. नु. ने. नो. या. यि. यु.)

फजुल खर्च बढ्नाले आर्थिक काममा बाधा हुनेछ। विगिएको काम दोहोर्चाउनुपर्ला। चुनौतिपूर्ण कामको दायित्व लिनाले दुःख पाइनेछ।

धनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. फा. ट. मे.)

अरूका लागि बुद्धि खर्चनुपर्नेछ। बेकाममा घुमफीर होला।

मकर (गो. ज. जि. सि. खु. खो. खो. गा. गि.)

समयको मागअनुसार चल्न नसक्दा पछि परिनेछ। अरूका लागि बुद्धि र श्रम खर्चनुपर्नेछ। बौद्धिक

व्यक्तित्वहरूसँग प्रतिस्पर्धा गर्नुपर्ला।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा.)

काम र समयको तालमेल नमिल्न सक्छ। हल्लाको प्रयत्न लाग्दा दुःख पाइनेछ। काम पूर्ण नभए पनि प्रयत्न गर्दा आर्थिक लाभ हुनेछ।

मीन (दि. दु. थ. म. ज. दे. दो. व. वि.)

नयाँ योजना प्रारम्भ गर्न उपयुक्त साइत पर्यनुहोला। नतिजा सच्याउन प्रयत्न दोहोर्चाउनुपर्ला। केही दोधारमा अल्फने समय छ।